

Provincie Noord-Holland
T.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

hengstmengelj@noord-holland.nl

Ons kenmerk 2021/293205
Datum 15 juni 2021
Afdeling PCM
Contact Peter Tobben
Telefoon 06-46215231
E-mail ptobben@haarlem.nl
Bijlage(n) Nader onderzoek mobiliteitshub
Kopie aan J. Hengstmengel, H. Schouwenaars
Uw kenmerk -

Onderwerp: Aanvraag reservering OV-fonds t.b.v. Mobiliteitshub OV knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid

Geachte college van Gedeputeerde Staten,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem heeft met belangstelling kennisgenomen van het opnemen van de OV knooppunten Haarlem als een prioritair project in het bestedingsplan 2020-2023 voor het OV-fonds van de provincie Noord-Holland, waarbij in eerste instantie de focus wordt gelegd op de mobiliteitshub Haarlem Nieuw-Zuid. Het OV knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid heeft een belangrijke functie voor de regio en de stad.

Met deze brief doen wij een aanvraag voor een reservering van een bijdrage aan de mobiliteitshub uit het OV-fonds van de provincie Noord-Holland. Een bijdrage uit het OV-fonds is tevens een belangrijk signaal voor het Rijk bij het toekennen van rijksmiddelen in het kader van het BO MIRT, zodat er sneller zicht komt op een sluitende businesscase voor de mobiliteitshub. Bijdragen van vooral de provincie Noord-Holland en het Rijk zijn hiervoor onontbeerlijk. Hierdoor kan de door alle partijen gewenste en voor de regio belangrijke mobiliteitshub daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Mobiliteitshub OV knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid

In 2019 is door de gemeente en provincie in gezamenlijkheid een visie inclusief probleemanalyse opgesteld voor het stationsgebied in Haarlem. Enerzijds wordt er tot 2040 een groei van 50% OV-reizigers verwacht, anderzijds kan het ruimtebeslag van het busstation in het stationsgebied van Haarlem niet verder toenemen en zijn extra bussen in de binnenstad met het oog op de leefbaarheid zeer ongewenst. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeenteraad in december van 2019 besloten om op zoek te gaan naar de mogelijkheden voor een mobiliteitshub buiten het centrum van Haarlem. In 2020 is hiervoor een [locatie-onderzoek](#) uitgevoerd waarbij een zone op de Schipweg tussen het Spaarne en de Europaweg, ten zuidwesten van het Centrum, als locatie met de grootste potentie werd aangewezen. De Haarlemse gemeenteraad heeft in oktober 2020 deze locatie vastgesteld en opdracht gegeven voor een vervolgonderzoek naar de inpassing van een regionale mobiliteitshub op deze zeer goed bereikbare locatie.

Naast de vervoerskundige verbeteringen voor de stad en de regio die deze nieuwe aanvullende locatie oplevert, waarover hieronder meer, is het een locatie met veel elkaar versterkende potenties.

Allereerst zijn er op deze locatie nieuwbouw ontwikkelingen in gang gezet, die op korte termijn leiden tot minimaal 1.600 woningen, veelal starterswoningen in het sociale - en midden huursegment. In deze rondom de mobiliteitshub te realiseren nieuwbouw worden de eerste twee lagen (de plint) bestemd voor aan de hub gelieerde voorzieningen alsook wijk-, lokale en bovenlokale voorzieningen. Daarnaast is het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid, net als de andere twee OV-knooppunten in Haarlem, nadrukkelijk in beeld voor het realiseren van nieuwe werkgelegenheid. De locatie vormt een scharnierpunt tussen Schalkwijk, Slachthuisbuurt en het centrum waar de verbindende routes voor het OV, de fiets en de auto samen komen.

In de direct aanliggende Europawegzone en langs de Schipholweg worden op korte termijn nog eens circa 3.000 woningen gebouwd.

De gemeente heeft een gebiedsverkenning uitgevoerd waarin de potentie van dit nieuwe OV-knooppunt voor de stad en regio inzichtelijk wordt gemaakt. Hierin wordt de kansrijkheid omschreven van een knooppuntontwikkeling op deze locatie, met een gemengd stedelijk programma en uitstekende OV-verbindingen naar de Zuidas en Schiphol.

Doelstellingen van het OV-fonds

De regionale mobiliteitshub Haarlem Nieuw-Zuid en de ontwikkelingen op deze locatie hebben een elkaar versterkend effect. De mobiliteitshub heeft een aanzuigende werking op reizigers en genereert een levendig stedelijk milieu dat een impuls geeft aan de omliggende ontwikkelingen. De woningen, economische functies en voorzieningen in de plint zorgen voor een aantrekkelijke omgeving die op haar beurt het gebruik van het openbaar vervoer en de mobiliteitshub stimuleert. Hiermee geeft het OV knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid invulling aan de opgaven en doelstellingen van het OV-fonds. We zullen hieronder verder ingaan op de vier doelstellingen die u definieert.

1. Optimaliseren regionale ketenreis

Het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid brengt verschillende vervoersmodaliteiten samen. Naast voldoende perrons voor bussen en op termijn mogelijk een tram, wordt er in de planvorming rekening gehouden met stallingsruimte voor 2.500 fietsen, K&R-plekken, taxistandplaatsen en deelmobiliteit zoals deelfietsen en -auto's. Daarnaast zijn de toekomstige wandel- en fietsroutes naar het OV-knooppunt van uitstekende kwaliteit. Op en in de directe nabijheid van de mobiliteitshub komen voorzieningen die de reiziger comfort bieden, zoals een kiosk, horeca, winkel to go en wachtgelegenheid. De openbare ruimte van het gebied wordt zo ingericht dat het een aantrekkelijk en aangenaam verblijfsgebied wordt.

2. Beter benutten bestaande ruimte rondom stationsgebieden

Door de aanleg van het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid kan de groei in het regionale busvervoer optimaal gefaciliteerd worden zonder dat dit tot een overbelasting van de Haarlemse binnenstad of een noodzakelijke vergroting van het busstation bij station Haarlem leidt. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid het stationsgebied optimaal en aantrekkelijk voor de reiziger in te richten en door herontwikkeling van het Berensteyncomplex een gemengd programma van werken, wonen en voorzieningen aan de Haarlemse binnenstad toe te voegen.

De locatie van het toekomstige OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid is in de huidige situatie een verkeersgebied zonder kwaliteit en allure. Met de komst van de regionale mobiliteitshub en de nieuwbouw met een gemengd programma wordt een kwalitatieve impuls gegeven aan het hele gebied. De dominantie van het autoverkeer wordt verminderd en er wordt ruimte gecreëerd voor fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer maar ook voor meer groen, een hoogwaardige verblijfsruimte en voorzieningen voor de reizigers.

3. Verbeteren kwaliteit leefomgeving rond (bus- of trein) stationsgebied

De eerdergenoemde gebiedsverkenning heeft aangetoond dat dit knooppunt door haar ligging ten opzichte van de regio, de snelle verbindingen (binnen een half uur naar Schiphol en de Zuidas), bij het nieuwe Spaarne Gasthuis, aan een sportpark en in de nabijheid van de groene zoom en het Spaarne een enorme potentie heeft om uit te groeien tot een belangrijk regionaal knooppunt. Een voorwaarde is het sterk verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit is ook een voorwaarde voor een optimaal gebruik van de mobiliteitshub. Bij de aanleg van de mobiliteitshub wordt de herinrichting van de openbare ruimte integraal meegenomen. Voor de omliggende nieuwbouw en openbare ruimte met hub is een integraal stedenbouwkundig programma van eisen opgesteld dat voor de zomer aan de gemeenteraad wordt aangeboden ter besluitvorming. Voor de Europawegzone, de grootste ontwikkelzone in Haarlem, waar dit knooppunt deel van uit maakt, is in oktober vorig jaar 7,6 miljoen ontvangen vanuit de eerste tranche van de Impulsregeling Woningbouwversnelling.

4. Waarborgen samenhang corridor-/trajectniveau en afstemming binnen bredere OV-netwerk

Het bestaande OV-netwerk tussen Haarlem en Amsterdam is aanzienlijk verbeterd door de hoogwaardige busverbindingen over de A9 naar de Zuidas. De capaciteit en kwaliteit van het huidige HOV-netwerk groeien echter snel naar hun maximum. De provincie Noord-Holland, Vervoerregio Amsterdam en de gemeenten Haarlem en Amsterdam zijn daarom gestart met een studie om te kijken op welke manier de huidige capaciteit van het HOV verder uitgebreid kan worden, rekening houdend met bijvoorbeeld de woningbouwopgave en andere aandachtspunten, zoals leefbaarheid, landschappelijke inpasbaarheid, innovaties en de verduurzaming van het HOV. De studie is een uitwerking van de bouwstenen uit het Regionaal OV-Toekomstbeeld 2040 Noord-Holland en Flevoland.

Door de realisatie van het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid kan een deel van de groei van het OV worden gefaciliteerd aan de rand van de binnenstad. Daarnaast fungeert het OV-knooppunt als overstaplocatie tussen de diverse (huidige en nieuwe) regionale HOV-routes. De studie naar de HOV-corridor is daarmee van groot belang voor de studie naar het OV-knooppunt en omgekeerd.

Cofinanciering

Dit voorjaar is een vervolgonderzoek uitgevoerd naar mogelijke varianten voor de mobiliteitshub op de Schipholweg. Het vervolgonderzoek wordt als bijlage meegestuurd. Er zijn drie scenario's met een businesscase uitgewerkt, waarover het gemeentebestuur dit najaar een besluit neemt. Daarna kan vanaf 2022 het stedenbouwkundig plan en het gekozen scenario verder worden uitgewerkt (ontwerpfase). Afhankelijk van het scenario en het ambitieniveau liggen de realisatiekosten globaal

tussen de 65 en 170 miljoen. Naast het inbrengen van grond bestaan de gemeentelijke financieringsmogelijkheden uit posten die zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie openbare ruimte (SOR) en zoals is bepaald in de nota Bovenwijkse voorzieningen (Bovo), waarin de ontwikkelende partijen in Haarlem een bijdrage leveren. Daarmee kan de gemeente 5 miljoen SOR-middelen en naar verwachting nog eens circa 5 miljoen in het kader van de nota Bovo beschikbaar stellen voor het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid. Daarnaast wordt bekeken of er uit het Regionale Mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland een bijdrage kan worden vrijgemaakt.

Via het traject Bereikbare Steden van het MRA-programma SBaB (Samen Bouwen aan Bereikbaarheid) wordt een aanvraag voor een bijdrage uit het MIRT voorbereid.

U heeft de OV-knooppunten Haarlem (Stationsgebied, Oostpoort en Nieuw-Zuid) als een prioritair project aangewezen. Door de afhankelijkheden en beperkte middelen is in het BO OV-knooppunten Haarlem besloten om in eerste instantie de focus op het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid te leggen. Deze aanvraag is derhalve hierop gericht.

De gemeentelijke eigen bijdrage, eventuele aanvullende subsidiemogelijkheden vanuit andere beleidsprogramma's (zoals Regelingen fiets en verkeersveiligheid, Mobiliteitsfonds Gemeenschappelijke Regelingen Zuid Kennemerland en vervoerregio Amsterdam) en een bijdrage uit het OV-fonds geven meer zekerheid op een bijdrage vanuit het MIRT, zodat er meer zicht komt op een sluitende businesscase en de door alle partijen gewenste regionale mobiliteitshub snel realiseerbaar wordt.

Als eerste stap vragen we u om voor de ontwikkeling van Haarlem Nieuw-Zuid 10 miljoen uit het provinciale OV-fonds te reserveren.

Aanvraag reservering OV-fonds voor het OV knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem doet met deze brief een aanvraag voor een reservering van 10 miljoen uit het OV-fonds van de provincie Noord-Holland ten behoeve van het OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid. In 2022 zal de gemeente een aanvraag indienen voor de definitieve beschikking.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

mr. C.M. Lenstra

drs. J. Wienen

Bijlage: concept vervolgonderzoek OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid